

permisit « ut ubi pia hæc et laudabilis viget consuetudo, una » cum ss. Sacramento, imagines B. Dei Matris, ejusque » sanctorum et horum reliquiæ (non tamen plures quam » unius cujusque una) in supplicationibus circumferantur : » sic enim ut habet concilium Coloniense anno 1549, signifi- » camus sanctos nunc cum ipso Domino regnare et triumphare » in cœlis, quæ memoria debet piis esse jucunda et læta. »

Quoad processiones sine ss. Sacramento tertium concilium prov. Mechl. (1) generaliter dicit, quod sanctorum reliquiæ circumgestari possint : et juxta cæremoniale Ep. (2). « Si » consuetum sit in hujusmodi processione portari aliquas » sanctorum reliquias et sacras imagines, servabitur consue- » tudo. » Beatorum tamen reliquiæ in processionibus minime circumferri possunt (3).

196. Quo ritu et quibus cæremoniis reliquiæ in processionibus deferuntur?

R. Rituale Rom. agens de translatione s. reliquiarum insignium sic præscribit : « Ecclesia et viæ, per quas tran- » seundum est, quam fieri potest decentius ornentur. Sa- » cerdotes et ministri vestibus induti albi vel rubei coloris, » prout sancti, quorum reliquiæ transferuntur, exposcunt, » et cum luminaribus accensis, omnes procedant, decan- » tantes litanias cum invocatione sanctorum, quorum reli- » quiæ deferuntur, et hymnum *Te Deum* etc. et psalm. » *Laudate Dominum de cœlis*, cum duobus sequentibus, » et alios psalmos, et hymnos de proprio vel de communi » eorum sanctorum, quorum reliquiæ transferuntur. » Reli- » quias in processionibus deferre pertinet ad primam digni- » tatem, modo ipsa dignitas missam processionis celebret : » alias enim pertinet ad celebrantem missam ante vel post » processionem (4). Si reliquiæ a pluribus personis deferri » debeant, tunc quantum fieri potest, numquam deferendæ

(1) Tit. 7, cap. 8.

(2) Lib. 2, cap. 32, n. 2, de rogationibus.

(3) Dec. Alexandri VII, 27 Sept. 1659, n. 1855-2002, 11.

(4) S. R. C. 26 Jan. 1658, n. 1714-1861.

sunt nisi per clericos sacris initiatos (1), et numquam a curru vel equis insidentibus (2), neque etiam a puellis, sicut imagines seu statuas sanctorum, licet etiam B. M. V. puellis in processione deferre numquam licet (3). Qui reliquias defert aut deferunt, detecto capite incedere debent (4); non autem genuflectunt, etiamsi transeant ante tabernaculum ss. Sacramenti. In fine processionis cantantur antiphona, versus et oratio illius Sancti, cujus reliquiæ transferuntur : deinde celebrans stans ad altare potest, sed non debet, populum benedicere cum reliquiis etiam sanctorum (5). Sub hac benedictione omnes genuflectunt, etiam Præsules, si adsint (6). Reliqua hic dicenda vid. tom. III, in fine, ubi de processionibus.

197. Reliquiæ insignes dupliciter distingui possunt, scilicet : 1° reliquiæ insignes sanctorum, et 2° lignum s. crucis, spinæ coronæ Domini aliaque instrumenta dominicæ passionis. Utrisque specialia concessa sunt privilegia; sed quod bene notandum est, utrisque ita propria sunt, ut alteris non communicentur : decreta enim quæ loquuntur de instrumentis dominicæ passionis, expresse excludunt alias sanctorum reliquias insignes; et quæ agunt de insignibus sanctorum reliquiis, nihil dicunt de instrumentis dominicæ passionis (7).

Reliquiæ insignes sanctorum sunt corpus integrum, aut magna pars ejusdem (8). Quænam autem sit magna ejusdem pars declaravit S. R. Congregatio, esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est martyr, modo sit integra et non parva, et legitime ab ordinariis approbata (9). Censetur autem adhuc integra, tametsi constet ex pluribus fragmentis per artificialem unionem conjunctis;

(1) 3 Concilium prov. Mechl. tit. 14, c. 5.

(2) 2^a Synodus dioc. Mechl. tit. 11, c. 5.

(3) Vid. *Mél. théol.*, sér. 6, fol. 190.

(4) S. R. C. 2 Sept. 1690, n. 3081-3230, 1.

(5) S. R. C. 24 Jul. 1683, n. 2876-3025, 1; Cavalieri tom. 4, dec. 276.

(6) Martinucci lib. 2, c. 40, n. 15.

(7) Vid. potest Cavalieri tom. 1, dec. 51, qui contrarium sentit.

(8) S. R. C. 3 Junii 1617, n. 392-539, 1.

(9) 13 Jan. 1631, n. 593-740, 3, et 745-892, initio breviarii.

reliquiæ in illa tantum ecclesia, et ab adscriptis illius ecclesiæ officium recitari possit, et non ab aliis sine speciali indulto; et si missa ab adscriptis illius ecclesiæ, in qua reliquia asservatur, in alia ecclesia celebretur, symbolum in missa omittendum sit (1).

Not. non requiri, ut reliquia sit exposita, sed sufficere ut in ecclesia habeatur (2).

De cæteris sanctis in martyrologio Rom. non descriptis, aut quibus a Sede Apostolica non fuerit specialiter concessum officium recitare et missam celebrare vetitum est, non obstante, quod eorum corpora aut insignes reliquiæ in ecclesiis asservantur: quibus tamen ab ordinariis locorum approbatis, debita a fidelibus veneratio exhibenda est, sed absque officio et missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi officium aliisque in constitutione s. Pii V (3). Similiter de sanctis, quorum notabiles quidem, sed non insignes reliquiæ conservantur, officium fieri nequit, neque etiam sub ritu semiduplici aut simplici, nisi a Sede Apostolica aut S. R. C. concedatur (4).

199. Specialia privilegia concessa ligno ss. crucis aliisque instrumentis Dominicæ passionis, sunt seq. 1° Sub baldachino deferri possunt (5). 2° Celebrantes coram exposita reliquia s. crucis eodem modo se gerunt, ac si celebrent coram tabernaculo clauso, continente ss. Sacramentum, scilicet (6) genuflectunt unico genu in accessu et recessu, et quoties transeunt ante medium altaris, seu a latere ad latus ut infra incensationem: quæ genuflexio pariter facienda esse videtur ante et post incensationem crucis conformiter ad rubricas ritu celeb. m. tit. IV, n. 6. 3° Transeuntes ante

(1) S. R. C. 3 Jun. 1617, n. 392-539, 1; 13 Jan. 1631, n. 745-892, ut habetur initio brev.; 10 Jan. 1693, n. 3152-3301, 11.

(2) Merati p. 1, tit. XI, n. X; Cavalieri tom. 1, dec. 47, n. X, et tom. 5, c. 12, n. 39.

(3) S. R. C. 11 Aug. 1691, initio brev. et miss.

(4) S. R. C. 29 Mart. 1783, n. 4260-4409.

(5) Dec. gen. 27 Maji 1826, n. 4471-4620.

(6) S. R. C. 23 Maji 1835, n. 4594-4743, 1.

reliquiam ss. crucis, si loco principali super altare sit exposita, genuflectere debent unico genu, si autem sit recondita in custodia, solum caput inclinare (1). 4° Post expositionem vel processionem reliquiæ s. crucis, populus cum eadem est benedicendus: sacerdos scilicet paramentis rubei coloris indutus (2), flectit unico genu ante reliquam; deinde thus imponit sine benedictione. iterum flectit unico genu, et erectus stando reliquam ter incensat; induitur velo humerali, flectit ante reliquam, eaque cum velo humerali accepta, signat populum eodem modo, ac si eundem cum ss. Sacramento benediceret; interea tamen nihil dicit, nec chorus aliquid cantat (3). Not. Quamvis decreta ad 2, 3 et 4, allata tantum loquantur de reliquia s. crucis, quia de hac sola erat proposita petitio; ob paritatem tamen rationis idem dicendum esse videtur de omnibus instrumentis Dominicæ passionis (4). Peculiare festum ratione reliquiæ s. crucis, spinæ coronæ Domini, aliorumque instrumentorum Dominicæ passionis sine speciali indulto institui nequit (5).

Not. exposita reliquia s. crucis, in choro licere sedere capite tecto (6). 2° Non decere, ut lignum s. crucis cum sanctorum reliquiis in eadem theca oclusum permaneat (7).

(1) S. R. C. 7 Maji 1746, n. 4032-4181, 12.

(2) S. R. C. 2 Sept. 1871, n. 5494.

(3) S. R. C. 15 Sept. 1736, n. 3902-4051, 1 et 2; 4 Jun. 1817, n. 4386-4536, 12, et in not.; 18 Feb. 1843, n. 4810-4956.

(4) S. R. C. 27 Maji 1826, n. 4471-4620, a. et 22 Sept. 1827, n. 4485-4634.

(5) S. R. C. 2 Maji 1801, n. 4325-4474, 4.

(6) S. R. C. 23 Maji 1835, n. 4594-4743, 2.

(7) S. R. C. 18 Feb. 1843, n. 4810-4956, in fine; Acta apud s. Sedem tom. 2, fol. 577.

modo adsint frusta seu fragmenta, quæ requiruntur ad integritatem ejusdem membri; et ita apte simul conglutinentur, ut appareat integrum caput, brachium, crus (1). Unde non est reliquia insignis, manus, pes, aut aliud frustum, nisi in dictis partibus passus sit martyr, neque ossa fœmoris (2), neque sola tibia (3), ut enim crus, et sic etiam brachium, censeatur reliquia insignis, debet constare duobus ossibus, quorum si alterum desit, membri perit integritas (4).

198. De illo sancto, cujus est reliquia insignis, in ejus die festo recitari possunt officium et missa cum *Credo* sub ritu duplici in illa ecclesia, ubi asservatur: id tamen intelligendum est « de sanctis dumtaxat in martyrologio Romano » descriptis, et dummodo constet de identitate corporis, seu » reliquiæ insignis illiusmet sancti, qui reperitur in martyrologio Romano descriptus » (5). Ita ut requiratur, ut reliquia sit insignis, sit sancti canonizati, descripti in martyrologio Romano, et constet de identitate reliquiæ.

Dicitur 1° *de sancto*, scilicet canonizato et descripto in martyrologio Rom. (6). Ita ut sine speciali indulto ratione insignis reliquiæ officium fieri nequeat de sanctis non canonizatis, aut non descriptis in martyrologio Rom., neque de beatis, neque de sanctis corporibus Romæ extractis ex cœmeteriis.

Dicitur 2° *cujus est reliquia insignis*; ita ut de identitate reliquiæ constare debeat, quod scilicet sit de corpore ipsiusmet sancti, de quo eo die mentio in martyrologio Romano habetur, et non alterius ejusdem nominis; et officium fieri non possit de sanctis vulgo baptizatis, vel quorum nomina fuerunt

(1) Merati p. 1, tit. XI, n. X; Quarti p. 1, tit. 1, dub. 4; Lohner p. 2, tit. 17, n. 1.

(2) S. R. C. Indulg. 12 Jun. 1822, n. 430 apud Prinzivalli.

(3) S. R. C. 3 Junii 1662, n. 2023-2170.

(4) Vid. Gardellini in dec. 4450-4600; Cavalieri tom. 5, c. 12, n. 44 et seq.

(5) Dec. gen. 11 Aug. 1691, n. 3097-3246, in initio missalis et brev.

(6) S. R. C. 3 Junii 1617, n. 392-539; 20 Nov. 1683, n. 2892-3041. Vid. Cavalieri tom. 1, dec. 46.

mutuata ab aliis, eo quod nomina propria ignorarentur (1).

Dicitur 3° *recitari potest officium* etiam sine alia licentia S. R. C. aut ordinarii loci, quia hæc nullibi requiritur, modo reliquia omnes requisitas habeat condiciones. Licet autem Cavalieri (2) censeat hoc officium esse de præcepto; videtur tamen tantum posse, sed non debere fieri, nisi usu acceptatum fuerit, quia decreta sunt facultativa, et nec decreta citata a Cavalieri, prout referuntur in collectione Gardellini, nec alia præceptum exprimere videntur, et si quæ præceptum importent, agunt non de officio sed de modo, quo recitandum est.

Unicum tantum festum intuitu reliquiarum insignium celebrari potest (3), ita ut, si jam festum illius sancti celebratur, aliud ratione ejus reliquiæ institui nequeat. Quamvis autem festum omnium reliquiarum, quæ habentur, ex indulto celebretur; festa tamen particularia die propria celebrare licet de sanctis, quorum corpora vel reliquiæ insignes conservantur (4).

Dicitur 4° *in ejus die festo*, scilicet in die martyrii vel obitus (5), nisi alius dies per decretum Apostolicum, aut S. R. C. vel in martyrologio Romano assignetur. Vid. n. 268.

Dicitur 5° *sub ritu duplici* scilicet minori (6), si nempe illius sancti festum in officio vel non celebretur, vel tantum sub ritu simplici aut semiduplici; si autem jam celebretur sub duplici vel altiori ritu, sub eodem ritu celebrari debet et ratione ejus reliquiæ ad altiorem ritum elevari nequit (7).

Dicitur 6° *in illa ecclesia, ubi asservatur*: ita ut ratione

(1) S. R. C. 19 Dec. 1643, n. 1335-1482 et 1336-1483; 7 Jun. 1681, n. 2803-2952; 20 Nov. 1683, n. 2892-3041; 30 Jul. 1689, n. 3043-3193, 3; 1 Oct. 1707, n. 3628-3777, 2; 17 Aug. 1833, n. 4566-4715, 2.

(2) Tom. 1, dec. 45, n. 14.

(3) S. R. C. 15 Feb. 1659, n. 1804-1951, et 11 Jan. 1749, n. 4049-4198, 5.

(4) S. R. C. 29 Mart. 1783, n. 4260-4409; Cavalieri tom. 1, dec. 60, n. 15, 16 et 17.

(5) S. R. C. 3 Junii 1662, n. 2023-2170, 1.

(6) S. R. C. 29 Mart. 1783, n. 4260-4409, 3.

(7) Cavalieri tom. 1, dec. 45, n. 12.